

REDAKTIONEEL

Nu kultuurraad wat ruimer in de kleren zit, met de nieuwe zalen aan de Naamsestraat, en de eerste vijf werksjaren in 't Stuc achter de rug zijn, viert KURA feest. "Gewoon feest", (dixit Klaas Tindemans, vrijgestelde) met een summier terugblik op het beste wat er in die vijf jaar gebracht werd.

In het heersende crisis-klimaat betekend zo'n feest veelal: *oef, we hebben het gehaald.*

Natuurlijk, de financiële marges waarbinnen KURA moet manoeuvreren zijn nauw, maar dat heeft niet belet dat het heersende gevoel meer is: *we treden een tweede fase in.*

"'t Stuc is immers begonnen als een cultuur-supermarkt" (zoals men verdedert, opgelucht, nuchter...?) konstateert op de tweede verdieping van de Van Evenstraat). Van iedere kunst-

tak viel er wel iets mee te pikken in de prille programmatie en de meest buitennissige hobby's vonden wel een uitlaatklep in een werkgroep. Dat soort "bezigheidstherapie" werd snel verlaten; het beleid concentreerde zich meer en meer op toneel en dans. Dat had twee redenen: de eerste was dat het heilloos is alles te proberen, omdat men dan geen enkel terrein terdege kan aanpakken. Meer fundamenteel echter was de wil om een alternatieve opleiding te bieden op deze twee gebieden. Werkgroepen evolueerden tot onderwijsvormen, de programmatie en de eigen producties werden een terrein van onderzoek naar vernieuwing binnen dans en theater.

Waarom een alternatief voor bestaande opleidingen, binnen het Leuvens milieu? Binnen KURA heeft het beleid steeds een uitdaging willen

zijn voor de universitaire opleiding. Immers, binnen humane wetenschappen blijkt voldoende dat men in een vakgebied wel opgeleid wordt in de theorievorming rond de kunsten, maar dat er geen plaats is (of blijft) voor het experiment, het testen van de theorie op zijn eigen gebied. Op een zeldzame uitzondering na wordt de creatieve vorming van de student nauwelijks behartigd. Een werkwijze met labo's, hoe onbevredigend misschien ook, maakt tenminste in exacte wetenschappen de link tussen theorie en onderzoek.

Naast deze overweging speelt natuurlijk ook mee dat een cultuurwerking de nauwe hokjes tussen de disciplines aan een universiteit kan openbreken, dat het een van de weinige nog *universele* elementen van een opleiding uitmaakt.

Je zou kunnen betrouwen dat en theater en dans overblijven na vijf jaar werking. Toch is dat — gewoon vanwege de beperktheid der middelen — verdedigbaar: het officieel theater- (en dans-) gebeuren he immers maar al te vaak de impuls vernieuwing gemist, acteurs en regisseurs blijven al te vaak ondermaats. men aan literatuur — een werking mogelijk zou zijn — zo weinig aandacht besteedt, blijft wel teleurstelend. Er zijn dan wel weer plannen (o.a. op zaterdag) de filmwereld nieuw leven in te blazen, in samenwerking met DE ANDERE FILM.

Maar het is feest deze week. Vanaf volgende week wordt te bekijken naar de nieuwe kleren (van de keizer?).

De redakt

wie niet groot is moet.... slim zijn....

De Personal Electronic Printer EP-20. (Net-batterijen)

De kleinste schrijfmachine ter wereld.
 Een wereldpremière. De jongste Brother, en meteen ook de kleinste. De Brother EP-20 of Personal Electronic Printer. Past nog precies naast het dossier in de attache-case.
 Het ding maakt geen lawaai, zodat je in stilte aan je carrière kan werken.
 En hij beschikt over de elektronische snufjes van z'n grotere broers, de Brother EM-1 en EM-2. Inklusief de kristal display. Waarop je kan zien wat je schrijft, en waarop je kan verbeteren, toevoegen of weglaten nog voor de EP-20 het uitkijkt.
 De EP-20 beschikt over een linkassette, en zelfs over een klavier met dubbele functie. Kompleet met alle mogelijke a's, o's, u's, i's en andere a's. In totaal 123 tekens.

De schrijfmachine met de rekenknobbel.
 De EP-20 schrijft niet alleen alle talen, hij rekent ook in alle mogelijke valuta's. Hij telt op, trekt af, deelt, vermenigvuldigt, zet de uitkomst op papier en/of op het scherm. Tot op 12 cijfertjes precies.

Een pareltje, deze Personal Electronic Printer. De kleinste schrijfmachine ter wereld, maar ook de slimste. Werkt op het net of op batterijen. Dus overal.
Ledenprijs: 9.846,-
 inclusief 17% b.t.w.

acco
 KANTOORHANDEL
 TIENSENSTRAT 134-136
 3000 LEUVEN
 TEL. 016/23 35 20

Het ei van Newton

Een krant kan soms verontrustend nieuws bevatten, een bericht dat niet dadelijk pijn doet maar dat zijn sedert de dood van Franco, heeft Spanje geen enkele inspanning verwaarloosd om in het mondiaal politiek spektrum weer als democratie gekatalogeerd te worden. En inderdaad, het verdwijnen van Franco heeft een verlichting van het despotisme gerealiseerd, misschien zelfs meer dan dat, maar men heeft altijd angstvallig verborgen dat de franquistes de leidinggevende plaatsen blijven bezetten in de administratie, in het gerecht en vooral in het leger. Tejero mag deelnemen aan de Spaanse verkiezingen...

Tejero mag deelnemen aan Spaanse verkiezingen... Sinds enkele jaren, om precies te zijn sedert de dood van Franco, heeft Spanje geen enkele inspanning verwaarloosd om in het mondiaal politiek spektrum weer als democratie gekatalogeerd te worden. En inderdaad, het verdwijnen van Franco heeft een verlichting van het despotisme gerealiseerd, misschien zelfs meer dan dat, maar men heeft altijd angstvallig verborgen dat de franquistes de leidinggevende plaatsen blijven bezetten in de administratie, in het gerecht en vooral in het leger. Tejero mag deelnemen aan de Spaanse verkiezingen...

En die franquistes hebben al die jaren met lede ogen de embryonale fasen van de democratisering gevolgd. Hun rijk was na Franco's dood bedreigd maar dankzij hun strategische posities, dankzij de Spaanse tountjes in hun handen, dankzij hun chantagekanalen zouden ze de situatie wel meester blijven en zouden ze Spanje wel knellen in de vorm, die ze zelf gekneet hadden. Ze zouden op zelf en stond hun 'stem' laten horen, daar kon men staat op maken.

Tejero mag deelnemen aan Spaanse verkiezingen... Nochtans trapt de politiek op franquistische teentjes. Eerst konden Franco's geesteskinderen moeilijk over hun hart krijgen dat de mensen in Baskenland nu hun eigen taal mochten spreken, hun eigen partijen mochten uitbouwen, hun eigen cultuur mochten beleven. Immers, dat democratisch gedoe kweekte toch alleen maar terroristen. De (belachelijke en

schamele) maatregelen, die in het buitenland verkocht werden als Baskische autonomie, konden echter niet meer ingetrokken worden omwille van het democratie-imago. Geen nood, de fascistische elite kreeg zijn zin op een andere manier. alle politieke partijen, tot links toe, durfden geen enkel standpunt ten voordele van Baskenland meer innemen én het parlement keurde snel een wet goed, die toeliet dat iemand gedurende tien dagen zonder aanklacht of berichtgeving gearresteerd bleef (en gepijnigd, vernedert, gefolterd tot zelfs vermoord werd.) Nu ja, als men met een staatsgreep dreigt. Tejero mag deelnemen aan Spaanse verkiezingen...

Ook de versteviging van de impact van sociaal-democratisch links deed franquistische wenkbrauwen trillen. Niet getreurd, de legertop stak de koppen bijeen en zond stroom Tejero naar het Spaanse parlement. Een putch-vaudeville

werd onzorgzaam opgevoerd en de rest van het verhaal is bekend. Spanje was opgeschrikt en vooral weer gekonfronteerd met zijn extremistisch-rechte ingewanden. Men wist weer dat de vingers de trekker van het geweer gespannen hielden en dat papa Franco nauwelijktend de situatie in het oog hield. Tejero mag deelnemen aan Spaanse verkiezingen...

De putchisten werden opgesloten in een hotel met tralies maar konden hun activiteiten via een roodlopende telefoon verder zetten. Op tijd kon onlangs een weer nakende staatsgreep vermeden worden maar Spanje vond het niet nodig keihard te reageren. De gevangenen mochten alleen niet telefoneren en via een juridische spitsvondigheid staat Tejero binnenkort op een Madrilieus stembiljet.

Tejero mag deelnemen aan Spaanse verkiezingen...

Jij en ik zullen er geen last van hebben en voor de Spanjaarden ook alles blijven zoals het is. Tejero mag deelnemen aan Spaanse verkiezingen...

"'t Is weer in de sjakosj", mompelde hij tevreden terwijl hij zijn laatste sigaret rolde, en de nu toch al wel lauwe laatste slok binnenspeelde. Terwijl de persen al rolden, rolde hij tussen de lakens. Een nieuwe VETO zag het licht. En om te vermijden dat de medewerkers donderdags nooit het licht te zien krijgen:

**DRINGEND GEVRAAGD,
TIKKERS & LAY-OUTERS
(GEINTERESSEERD? KOM 'ES LANGS!)**

Geen kennis vereist — gezellige sfeer — gratis gezelschap en drank — gratis werken ook (helaas?)

Veto-abonnementen

Je kan je voor Veto abonneren voor 150 fr./jaar als je het roosterje rechts invult en opstuurt naar:
 ASR — Veto
 Van Evenstraat 2D
 3000 Leuven
 Opgelet: studenten kunnen Veto krijgen voor 30 fr. Deze mensen komen best langs op het Veto-sekretariaat. Bovendien krijg je bij sommige kringen Veto gratis als je inschrijft als kringlid. Dus opgelet: geen tweede inschrijving! Veto's worden verstuurd vanaf nr. 4 (gedeelte) en nr. 5 (alle abonnees).

Ik wens Veto wekelijks toegestuurd te krijgen op het volgende adres: _____ (drukletters a.u.b.)

Naam en voornaam: _____

Straat: _____ nr.: _____

(residentie, bus, enz.) _____

Postnr.: _____ Plaats: _____

ik stort 150 fr. op rekening nr. KB 431-0079541-68 t.n.v. 'Algemene Studentenraad, Van Evenstraat 2D, Leuven' met vermelding: "Veto-abonnement, NAAM".

ik voeg 150 fr. hierbij.

AKADEMISCHE RAAD

Besparingen: van noodzaak tot onmogelijkheid?

Centraal op de eerste Akademische Raad van dit jaar stond de evaluatie van de al dan niet gerealiseerde besparingen op de begroting van het werkjaar '82. Specialiste terzake mevr. K. Van Lerberghe, werkzaam op de begrotingsdienst deelde ter zitting mee — wat iedereen in feite reeds wist — dat de gevraagde 2,5% besparingen per faculteit op het kostprijs kader (personeel) niet bereikt was.

Het is zondermeer duidelijk dat men het streefcijfer van 5% dat vooropgezet werd voor eind '83 niet zal bereiken zonder een drastisch ingrijpen in de voorziene uitgaven. Rektor De Somer argumenteerde dat het utopisch is nog te hopen, dat 5% besparingen op de kostprijs van het kader van het personeel, binnen een termijn van twee jaar, een zekere marge zou bieden voor de universiteit ingeval een nog hogere percentage afhouding vanwege de staat in verdere jaren zich zou aankondigen. Ten andere, feitelijk zou de opgelegde besparing niet 2,5% maar 6,5 tot zelfs 10% bedragen. Reden van de hierbij nakende deficitaire toestand is, aldus mevr. Van Lerberghe de niet-indexering van de staattoelagen. Als men bijvoorbeeld aan de fakulteiten slechts dezelfde werkingstoelagen als vorig jaar kan toekennen (dus niet-indexatie) dan bespaart men reeds en als je dan daar het prijsverschil bijrekend van noodzakelijke (didactische en/of onderzoeks-) apparatuur die vaak met gedevalueerde belgische franken in klinkende dollars moet vertaald worden, dan is het rekensommetje vlug gemaakt.

Het tijdelijk wetenschappelijk personeel (T.W.P.) van de faculteit van toegepaste wetenschappen reageerde in dat verband met een motie, voorgelegd aan de Akademische Raad waarin ze betuigend onmogelijk akkoord te kunnen gaan met een eenzijdige afwenteling van de besparingswedloop op de schouders van het tijdelijk kader. Ze eisten dat in de eerste plaats bespaard zou worden door een beter beheer (hebben ook studenten daar al niet herhaaldelijk op aangedrongen?)

en niet door een loonsvermindering van de nieuwe T.W.P.-ers, en zeker niet door over te gaan tot een vermindering van het aantal W.P., wat zowel de kwaliteit van het onderwijs, als het onderzoek (komt de rektor hier niet tot vervelens toe op terug?) en een zware slag zou toe brengen. Besparingen aldus het Tijdelijk Wetenschappelijk Personeel van de faculteit van Toegepaste Wetenschappen, moeten evenwichtig gespreid worden over alle geleidingen van het personeel.

Enkele dekanen probeerden vanuit diverse hoeken en vanuit een veelbaarder defaultisme, de laatste restjes nog te lijmen. Van voorstellen om de stoelen niet te vervangen tot je er werkelijk door valt tot en met het afschaffen van het budget voor gastprofessoren.

"Dat nooit", zegt De Somer, "We moeten ons decorum blijven houden tot het einde. Ten andere, met prutsen gaan we ons niet bezig houden."

De keuze van een vermoed en ontgoocheld man die in zijn laatste beleidsjaren hardnekkig met een zilveren couvert blijft eten uit een bord waar steeds minder op te rapen valt, liever dan naar buiten toe te geven dat het niet meer gaat? Ondertussen dreigen er steeds meer knechten en dienstpersioneel ontslagen te worden.

De oprichting van een zgn. besparingscomitee — de verre nakomeling van de suggestie-box sloot deze sombere besparingsronde af. Bedoeling van het Komitee zou zijn: een soort hulprichtlijnen ontwikkelen ten behoeve van de fakulteiten bij hun verdere besparingsplannen.

Het komitee is samengesteld uit drie of vier rekenkundige dekanen.

Verder voerde de raad ook nog een zeer bondige discussie over de eventuele opname van het Administratief en Technisch Personeel (A.T.P.) in de schoot van de faculteitsraad. Velen zullen zich nog de moeizame discussie herinneren van de laatste rektorverkiezingen. Toen reeds werd het probleem gesteld van een mogelijke opname van het A.T.P., zij het dan louter in het kiescollege dat de 'nieuwe' rektor mocht aanduiden. De argumenten hiervoor waren hoofdzakelijk het vaste dienstverband van het A.T.P. aan deze universiteit en vooral de ondemokratische vaststelling dat ze niet eens hun stem konden uitbrengen over de samenstelling van de hoogste beleidsorganen waarin vaak lukraak over hun personeelsbestand wordt beslist. Een besluit is toen niet genomen omwille van een te directe band met de rektorverkiezingen. Dat ze zo tot vandaag niet vertegenwoordigd zijn in deze organen blijft een doorn in het oog.

Het standpunt van de Algemene Vergadering van Kringraad — en naar we vermoeden ook van heel wat W.P.-ers — is altijd geweest dat de opname van het A.T.P. — in dit geval op de fakulteitsraad — als men niet tot uitbreiding bereid is, moet gebeuren door een evenredig afstaan van mandaten door alle geleidingen (A.P., W.P., studenten) en niet alleen ten koste van de reeds ondervertegenwoordigde geleidingen: het wetenschappelijk personeel en de studenten. De huidige verhouding is immers: 3/5 Akademisch Personeel en slechts 2/5 voor Wetenschappelijk Personeel en studenten samen. De fakulteiten werd gevraagd na consultatie van hun raad, volgende kern advies uit te brengen. Het woord dus nog wel een tijdje wachten.

luc devisscher
stivtg. A.R.
visje

LOVANIA HI-FI

A. DUCHESNE Mechelsestraat 38 3000 Leuven
016 22 55 59

OP VERTOON VAN DEZE ADVERTENTIE 5% KORTING

TEAC Artistry in Sound
ONKYO JBL
TENSAI SANYO

Gerechtelijke geneeskunde Vandevoorde en de vrouw

De interdisciplinaire ontmoeting tussen de geneeskunde en de criminologie is zelden erg gelukkig geweest. In de voorbije eeuw waren er medici zoals *Lombroso* die de misdadigheid van iemands gezicht meenden af te lezen, of de vorm van diens schedel. Met deze denkschema's meenden de Nazistische *Kriminalbiologen* dat de moord op 6 miljoen joden 'wetenschappelijk' verantwoord was. Recenter stond in 1979 progressief Nederland in rep en roer toen bekend raakte dat *Prof. Buikhuizen* bio-sociaal onderzoek wou gaan verrichten op evengangen, teneinde relationele elementen te duiden tussen het zenuwstelsel en agressieve misdaden.

Volgens Buikhuizen zou het mogelijk zijn, reeds bij kinderen te analyseren, of zij agressie zullen zijn voor de moord hierop agressief zullen reageren. In de *lelic*. Criminologie doceert Prof. Vandevoorde het vak Gerechtelijke Geneeskunde en ook hier is er het hele jaar hilariteit omwille van de extreem-konservatieve waarde-oordelen die de professor meent te moeten vellen over alles wat terzijde de 'wet' staat. In deze cursus manifesteert zich bv. een vrij sterke laagdunkendheid ten aanzien van de vrouw.

Als hij het hoofdstuk Sexuele Misdriften aansnijdt, geeft hij reeds na enkele zinnen zijn mening te kennen over abortus, als hij voorbeelden aanhaalt van daden die buiten de seksuele sfeer liggen en strijdig zijn met de goede zeden: na het wegwerpen van foetussen op straat. (blz. 152). 'Jaarlijks geschieden in België tienduizenden misdadige vruchtdrivingen. Gedeeltelijk vindt dit zijn reden daarin, dat kinderen in vele huishoudens waar de vrouw moet werken, als een last worden aangezien.' (blz. 157). Leve de vrouw aan de haard! 'Kindermoord is,' volgens Vandevoorde, 'thans veel zeldzamer geworden: een vrouw die haar zwangerschap niet aanvaart heeft het gemakkelijker haar toelucht te nemen tot een abortus omstreeks de 3e of de 4e maand.' (blz. 161). De lichtzinnigheid, waarmee vrouwen tot abortus besluiten, zoals Vandevoorde er blijkbaar over denkt, staat in schril contrast met de gevaren die ze trotseren om het toch zover te krijgen. 'Eerst wordt gepoogd... het eenvoudige middelen: sport, motorrijden enz... Dan wordt de toelucht genomen tot geneesmiddelen, bv. purgativa, emmengoga, alcohol en ether. De mechanische methode is verreweg de meest gebruikte: vrouwen gebruiken meestal wat hen eerst onder handen valt: injecties, vooral van zeepwater zijn erop gericht mechanisch het membraan los te woeien en de baarmoederwand te prikkel. Om het membraan te perforeren worden breinaalden, naalden, kippen, pennestokken, plantaardige stengels in de cervix gestoken.' (blz. 157). Onder mogelijke verwickelingen citeert Vandevoorde: 'shocktoestand met onmiddellijke dood als gevolg, luctembolie in de hersenen, perforatie van de baarmoederfundus, infectie van de baarmoeder, infarkt van de baarmoeder, enz...' (blz. 158). Ondanks het feit dat dus tienduizenden jaarlijks dergelijke gevaren lopen, acht de 'gerechtelijke geneeskunde' bij monde van Vandevoorde zich niet geroepen om een helpende hand te

reiken. 'De huisdokter die een kriminele abortus vaststelt mag niet aarzelen de hand recht te houden.' (blz. 157). Procureur

Wat doet de gerechtelijke geneeskunde als een vrouw opgewonden komt vertellen dat ze verkracht geworden is? Er wordt een onderzoek uitgevoerd naar... het maagdevlies! Vandevoorde beschrijft dit als volgt: 'Indien er volledige integriteit is van het maagdevlies mag men dan alleen besluiten dat er geen betrekking was, als het door de dokter niet mogelijk is twee naast elkaar gestrekte en gevaselineerde vingers door de vrije hymenopening in de schede te brengen. Bij globob hymen moet het onderscheid tussen scheuren en lobben niet moeilijk zijn: lobben komen nooit tot op de rand. Daartoe zal men de labia ontplooiën met vuisvinger en duim, en met een geknopt staafje in de vulvia de hymenlobben onderzoeken. Bij twijfel kan de rand van de lobben worden ingestreken met lugol: echte lobben verkleuren homogeen bruin, scheuren verkleuren niet. Indien het hymen gescheurd is, zal men de wonde beschrijven, de scheuren lokaliseren, volgens de uurwerkplaat. Ook de afmetingen, de vorm en de elasticiteit van het hymen zullen aandachtig onderzocht en in functie daarvan zal dienen uitgemerkt of een kleine, middelmatige of grote penis kon penetreren zonder scheuren te verwekken.' (blz. 155). Men zou al voor minder wensen, nooit te worden verkracht...

Ook het gebruik van cannabis (hashi's!) valt niet in de smaak van Vandevoorde. Alhoewel Vandevoorde toegeeft dat de Brahmaan in Indië cannabis gebruikt, om zijn klontemplatief leven en gebed te bevorderen (blz. 141), heeft de gebruiker in het Westen een 'gestoorde persoonlijkheid' (blz. 142). 'Theorieën over transcedentalisme, boeddhisme, yoga; leer van Zen en dergelijke mystieke praat worden erbij gesleurd om te verbloemen dat zij onverschillig, angstig, zich vervelende jongeren zijn met een teveel aan vrije tijd en een tekort aan energie.' (blz. 127). De moraliserende toon verandert plots als Vandevoorde het heeft over het gebruik van alcohol. 'Ethylalcohol werd onder de vorm van wijn, waardig bevonden om de Eucharistie. Waar de kwaliteit van drinkwater onbetrouwbaar is, zijn bier en vooral wijn waardevolle vervangmiddelen voor de dagelijkse vochtvoering.' (blz. 128). *Schol!*

Luc Vanheerentals

Niet van de telex, maar toch goed om te weten

In het STUC feestweekt men, en daarbij breekt natuurlijk af en toe een glas, of laat je nog een paar flessen aanraken. * Meer nieuwe flessen dan gebroken glazen overigens: hier gaan we: **vrijdag**, vanaf 24 uur is er een extra café-chantant-sessie "Zonder Leiding Van" — er is ook nog een extra voorstelling van "Fase", het ultieme danswerk van Anne-Teresa De Keersmaeker, die de danswereld in België op haar kop zette: dat op **zondagavond 24/10** om 20.30 u. Tickets voor de afgelope vertoning van zaterdag 16/10 en maandag 18/10 (het gebroken glas) blijven geldig. * Laat deze beker niet aan je voorbijgaan, of neem er toch een slokje van. * Men heeft

daar wel goed feesten, elders wordt gewerkt. * Zo bijvoorbeeld bij Sportraad. * Er is een nieuwe voorzitter verkozen, *Frank Michiels* van VTK, maar daar ging het hem niet zo dadelijk om. * **Sportraad** is n.l. de enige raad die een jaarverslag klaar heeft. * Voor voor informatie, cijfergeile mensen, maar niet zo voor wie nu eens piekijf wil lezen wat de theoretische uitgangspunten voor de werking zijn. * Het rapport is n.l. cijfermatig zeer grondig maar trekt bv. geen konklusies op het einde over het gepresterde werk. * Als je het allemaal eens wil natrekken, dan als de bliksem naar sportkot, waar Sportraad gehuisvest is. * En voor de rest, gaat alles...

K A F F E E

den allee

016 22 15 63
oude markt, 41 leuven

Medewerkers aan Veto 4: Johan Aerts, Wilfried Allaerts, Luk Bierens, Fluppe Canfinj, Rudi Ceuppens, Wouter Colson, Peter De Jonge, Jean de Béthune, Dirk De Naegel, Luk Devisscher, Hilde Devoghel, Polleke Fotozet, Guido Janssens, Marcel Meeus, Dirk Roekaerts, Jozef Schildermans, Klaas Tindemans, Pieter T'Jonck, May Van Boxel, Leo Van der Aa, Philip Van der Bekemans, Jos Van Dikkelen, Luc Vanheerentals, J.H. Verbanck, Wim Verhelst, Ingeborg Verplancke... en kringraad.

Leo Tindemans te Leuven:

Zes maanden voorzitterschap van de EEG

Als startactiviteit van het academiejaar heeft C.D.S. de Minister van Buitenlandse Betrekkingen Leo Tindemans uitgenodigd.

Thema van zijn spreekbeurt was gezinszins een zakelijk verslag over de 305 juridische akten, 201 reglementen, 25 richtlijnen en 79 beslissingen die tijdens zes maanden getroffen werden, maar wel wat het voorzitterschap van de Europese Gemeenschap concreet betekende in deze crisistijd.

Bij de programmaverklaring voor het Europees parlement werden drie doelstellingen duidelijk vooropgesteld:

1. Ervoor zorgen dat de verdragen die aan de basis liggen van de Europese gemeenschap strikt zouden worden toegepast.
2. De Gemeenschap op economische vlak verder ontwikkelen en
3. de politieke integratie bevorderen.

Het is essentieel de orthodoxie van de verdragen te respecteren daar bepaalde lidstaten enkel de voordelen van hun toetreding willen inzien.

Sinds 1965 en de politiek van de lege stoel, toen door Frankrijk toegepast, vertoefde men in een krisistoestand. Daardoor werd het voor onmogelijk gehouden bepaalde maatregelen te doen aanvaarden, omdat voor het stemmen van vitale problemen unanimiteit werd vereist. België heeft dit probleem te doorbreken. Groot-Brittannië betwistte haar bijdrage en verwierp de opeenvolgende voorstellen van de Commissie en het uiteindelijke voorstel van Thorn en Tindemans. Teneinde de klippen te vermijden werd het probleem van de juiste bijdrage gekoppeld aan de degressiviteit, als basis voor de onderhandelingen genomen. Men slaagde er echter niet in een meerjarig plan te ontwerpen. De Britten poogden het probleem van hun bijdrage te koppelen aan het bepalen van de landbouwvrijzen steunend op het compromis van Luxemburg. België is erin geslaagd dit compromis en de regel van de unanimiteit te verwerpen en de landbouwvrijzen goed te keuren met een gekwalificeerde meerderheid tot grote verbijstering van de Britten.

De economische crisis bedreigt ons allen en spookbeelden van protektionisme en autarchie komen opdagen. Reeds spreekt men over 'la reconquête du marché intérieur'. Het is dan ook onontbeerlijk om gezamenlijk drastische maatregelen te treffen om de crisis met enige kans te kunnen bekampen. En hierbij zijn niet alleen ambtenaren en professoren betrokken maar ook de kleine man. Het gaat er hier immers om zijn broodwinning te beveiligen.

Europa is tevens een rechtsgemeenschap steunend op twee verdragen en met een gerechtshof om er de naleving van na te gaan. Sinds 1969-1970 ontwikkelde zich ook de Europese Politieke Samenwerking teneinde een gezamenlijk standpunt in te nemen ten overstaan van de grote wereldproblemen. Zo werd in 1975 tijdens de Helsinki conferentie met één stem gesproken. Maar men is er helaas niet altijd in geslaagd.

Genscher en Colombo hebben steunend op het Tindemans rapport een economisch programma uitgewerkt waarbij concrete voorstellen naar voor kwamen. Er werd een jumbo-vergadering van de ministers van economische, financiële en sociale zaken gepland.

Een kleine werkgroep werd opgericht onder Belgisch voorzitterschap om zich te bezinnen over vier vragen:

1. Moeten ook de veiligheidsproblemen aan de Gemeenschap worden overgedragen?
2. Hoe moeten voortaan de stemmingen geschieden.
3. Moet aan het Europees parlement dat nu maar raadgevende bevoegdheid heeft meer competenties overgedragen worden?
4. Hoe kunnen best integratie en politieke samenwerking ontwikkeld worden?

Blijkbaar verwachtte men dat onder het Deens voorzitterschap geen positieve maatregelen zouden worden getroffen en daarom bevroer men alles voor zes maanden, in de hoop om er daarna onder het Duits voorzitterschap er nieuw leven in te roepen.

Ook op internationaal vlak werd de Europese Gemeenschap gedurende die zes maanden herhaaldelijk gekonfronteerd met ernstige toestanden. In december 1981 brak de crisis uit in Polen en reeds op 4 januari werd een vergadering belegd om een gemeenschappelijk standpunt in te nemen. De Belgische minister van Buitenlandse betrekkingen werd tevens naar Turkije gezonden met de opdracht een gesprek aan te knopen met militairen en oppositie met het oog op een betere naleving van de mensenrechten.

Door de Argentijnse bezetting van de Falkland eilanden kwam voor het eerst een stuk territorium van één der lidstaten onder vreemde overheersing te staan. De Gemeenschap veroordeelde dan ook unaniem het Argentijns optreden. Maar op het gebied van de daarmee gepaard gaande economische sancties werd deze eensgezindheid veel moeilijker bereikt. In het Midden-Oosten werd in het kader van de Camp David akkoorden de Sinaï woestijn ontruimd. Ter plaatse werd het Tindemans duidelijk dat een nieuwe ideologie aan het groeien was, maar dat op het gebied van de autonomie van Cisjordanië en de Gazastrook geen vaste visie bestond.

Tijdens de Westerse top in Versailles onttekende Israël een offensief in Libanon, wat Tindemans reeds na een vorige rondreis in het Midden-Oosten had voorspeld. In het Reagan-plan vindt men dan ook bepaalde elementen van de Belgische vredesvoorstellen terug.

Verder werden tijdens het Belgische voorzitterschap in Madrid de Europese Conferentie voor veiligheid en samenwerking gehouden, in Gabon in het kader van de Lomé-akkoorden, in ekstremis nieuwe kredieten toegestaan, in Singapore besprekingen met de ASEAN-landen gevoerd en de besprekingen over de toetreding van Spanje en Portugal tot de Gemeenschap ernstig voortgezet.

België heeft zich duidelijk ingespannen om er gedurende zes maanden het beste van te maken en heeft zich zodoende een uitstekende reputatie opgebouwd.

Of de Europese Gemeenschap nu verder aftakt of de stuwung in de geest van de *Common Future* wordt voortgezet, het antwoord berust bij onze generatie. Aldus besloot Leo Tindemans zijn

(foto Gu)

Leo Tindemans in een voor hem ongewoon militante pose: vergissen wij ons, of ontbreekt de roos in de vuist? Grapje hoor, onze fotograaf was gewoon in een buitengewoon alerte toestand.

biezonder interessante uiteenzetting. Aan ons nu om de uitdaging op te nemen. Een patrijke opkomst en een uiterst geboeid publiek zijn een hoopvol teken en bewijzen dat C.D.S. door Leo

Tindemans uit te nodigen klaarblijkelijk aan een duidelijke nood beantwoordt heeft.

Philip Van der Beken

De val van het West-Romeinse Rijk

Maandagnacht, 1.30 u, café DADA. "Noem mij maar één. Eéntje maar." "Geen kultuurfilosofen in Vlaanderen? Ik ken er zeker tien!" "Ik vraag slechts één naam. Allez, vooruit." "Wel, euh, Dom Deyne. En Ernest Claes ook, in vele opzichten." "Het lukt je niet, hé. Kom maar met die trappist." "Wim Verrelst!" "Wie is dat in Godsnaam?" "Historicus, heeft nog in Leuven gestudeerd, geboren in 1936. Hij heeft een boek geschreven dat 'Cultuur van Onbehagen' heet. Kost 350 fr. Ik heb het vorige week bij Acco zien liggen." "Jij hebt het dus niet gelezen?" "Zijde zot!" "Dan ben je die trappist kwijt, jong."

Dinsdagavond, 21.00 u., op kot. Die trappist (en ettelijken die erop volgden) hebben zo'n gat in mijn portemonnee geslagen, dat ik alsnog verplicht ben Verrelst's boek te lezen. Gelukkig betaalt Veto goed voor een recentie. Ik denk dat Wim Verrelst dat ook een element vindt van de "dieperzittende beschavingskrisis" waar hij het in zijn boek over heeft. In Vlaanderen verdient de recentent evenveel (of meer) dan de schrijver aan royalties opstrijkt. Ik zou tegen Wim willen zeggen: je moet niet per sé filosofie schrijven, met smartlappen valt meer te verdienen.

Dat is niet zo maar een sneer, Wim Verrelst haalt echt een smartlap van Bob Scholte (Ik heb een huis met een tuintje gehoord...) aan, om zijn stelling kracht bij te zetten dat thuis en gezin moeten gehuwaarderd worden, willen we betere tijden tegemoet gaan. Ja ja, want de crisis van ons gezin is op zichzelf een bewijs dat de beschaving ziek is. *Vroeger*, toen kenden de mensen elkaar nog. Er was een gemeenschap die rustte op een traditie van eeuwen en die in het eeuwheidsperspectief van de religie stond. Maar n° meneer!! Kinderen kunnen geen kind meer zijn. En dan de jeugd! Een ernstig maatschappelijk probleem. Vandalisme en terrorisme! Waar is er nog medemenselijkheid? We leven in een consumptiemaatschappij, waarin de dingen ons overwoekeren. We moeten, aldus Verrelst, opnieuw naar onszelf zoeken, buiten de dingen om. Als we dat eenmaal voor elkaar hebben, in het kader van het gezin natuurlijk, kunnen we de dingen wel gebruiken om met mekaar in

contact te komen. Want, zo stelt de auteur met nooit gehoorde originaliteit, mens-zijn is altijd mens-zijn met de anderen. Blijkbaar zijn de kursussen eerstejaars filosofie in geen dertig jaar herzien aan de KULeuven, en heeft Verrelst ze indertijd goed geblokt.

Omdat de mens een sociaal wezen is moet er ook organisatie zijn, een staat, wetten en macht. Maar ook de politiek verandert in crisis. Er is "een té grote discrepantie gegroeid tussen wat ons politiek regime voorgeeft te zijn en wat het feitelijk geworden is" (bemerkt hier weermom het grote inzicht van de auteur). De democratie, toch de minst slechte van alle regeringsvormen, is uitgehuld door demagogie, partikratie, oligarchie en feodaliteit (bedoeld wordt eigenlijk nepotisme.)

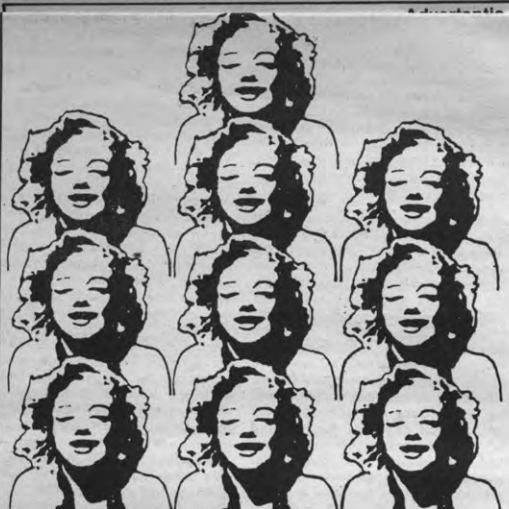
N° moeten we fundamentele keuzes maken voor de toekomst. Immers, "de wisselwerking van een zware economische, politieke en morele crisis kan beslissend zijn in het leven van staten en culturen. Het Romeinse Rijk is eraan toe onder gegaan." Om nog wat zout in de wonde te strooien, besluit de auteur zijn boekje met een niet-utopisch hoofdstuk over de atoomproliferatie. "We moeten met z'n allen een klimaat van vertrouwen scheppen", roept hij, "zodat er ontwepend kan worden."

En als dat niet gebeurt? Dan is er nog altijd het "Nieuwe Jeruzalem" waarin wij zullen binnentreden na onze dood. Dat vooruitzicht dient ons moed te geven om verder te leven, crisis of geen crisis. Dien ik nog te vermelden dat Verrelst medewerker is van de *Standaard der Letteren*?

Wie de moeie heeft genomen dit boekje tot het einde toe uit te lezen — maar wie neemt die moeie — zal het met mij over twee zaken eens zijn. Ten eerste, Vlaanderen heeft een cultuurfilosoof. Ten tweede, deze filosoof filosofeert over onze eigen vlaamse cultuur en dat is — u raadde het al — een *smartlappen* cultuur. Niet gehinderd door enig modern inzicht, door lektuur van de geschriften van Lasch, Baudrillard of anderen, vervolgt hij zijn wegn glimlachend de catastrofe tegemoet. Er is tenslotte nog altijd het hiernamaals...

Wim VERRELST. *De cultuur van het onbehagen. Essays*. De Nederlandse Boekhandel, 1982. 171 blz., 350 fr.

Jozef Schildermans

DEN DELPER
1972 - 1982
PARIJSSTRAAT 30 LEUVEN

Na tien jaar
Leuvens
meest gereputeerde
dag- en nachtcafé

Advertentie

Gezellige kroeg,
met goede
muziek

GULP

MUNTSTRAAT 18
3000 LEUVEN

WERKGROEP WETENSCHAP EN SAMENLEVING

Sinds meer dan zes jaar is de *Werkgroep Wetenschap en Samenleving* al actief aan deze universiteit. Door colloquia, studiegroepen en publicaties willen we de problematiek van samenwerking tussen wetenschap en samenleving aanwezig stellen bij wetenschappelijk onderzoekers en studenten. We vinden namelijk dat, wil een wetenschapper op een verantwoorde wijze de wetenschap beoefenen, hij oog moet hebben voor de maatschappelijke gevolgen van zijn werk.

Omdat dit niet zo eenvoudig is kunnen we dat best samen doen. We vinden ook dat W&S-problematiek aan bod moet komen in het onderwijsprogramma en we doen inspanningen om dit te realiseren. In onze werking willen we in de mate van het mogelijke aansluiten bij de Belgische en Vlaamse actualiteit. In ons tijdschriftje *Nieuwsbrief* wordt doorgaans niet alleen aandacht besteed aan eigen activiteiten maar ook aan W&S-gebeurtenissen elders, boeken, tijdschriften, enz.

De werkgroep organiseert de komende maanden twee "introduktiemodules" en vier studiegroepen (zie kaderje). De introduktiemodules worden hier uitvoerig toegelicht. De bedoeling van zo'n introducerende module is niet een bepaalde problematiek grondig uit te diepen, maar wel heel concreet en aan de hand van een voorafbepaald informatiepakket de aandacht te vestigen op een bepaald thema uit de ruime W&S-problematiek. De verschillende modules kunnen onafhankelijk van elkaar gevolgd worden en staan open voor iedereen. De deelname is gratis, maar er zal eventueel een kleine bijdrage gevraagd worden voor de ter beschikking gestelde teksten.

Introduktiemodule Wetenschapsdynamika

De opzet van deze module is gebaseerd op een aantal discussies en tekstbespre-

kingen die vorig jaar zijn gevoerd in de werkgroep *wetenschapsdynamika*. Deze werkgroep heeft zich in haar activiteiten gericht op aspecten van interne ontwikkeling van wetenschap of wetenschapsdisciplines, en op de vraag of — uitgaande van deze ontwikkeling — op de een of andere manier, hetzij door wetenschappers zelf, hetzij door politici, hetzij door wetenschappelijke instellingen als bv. het IWONL, enige invloed is uit te oefenen op, enige richting te geven aan de ontwikkeling van de wetenschap.

Deze vraag komt terug in de introduktiemodule. Het model van wetenschapsontwikkeling, dat we volgen, is het model, ontwikkeld aan het *Max-Planck Instituut* te Starnberg, (verder kortweg de *Starnberg groep* genoemd), dat gebaseerd is op het wetenschapsmodel van *T. Kuhn*. De vraag naar mogelijke sturing hebben we ook ruim opgevat: als alleen weten-

schapspluï doelen zouden mogen stellen, is er toch al sprake van een wetenschapsbeleid. Maar interessant is natuurlijk om te kijken, of er niet meer interacties bestaan tussen bv. wetenschap en technologie of wetenschap en maatschappij, die een zekere mate van beleid mogelijk (noodzakelijk (?)) maken. Rip en Groenewegen (1) gaan hier uit van een 2x2 matrix (zie tabel).

De pijlen in het diagram duiden op mogelijke interactiewegen, hetzij bewust hetzij onbewust. De "pijlen" zullen in de introduktiemodule min of meer expliciet aan bod komen en nader uitgelegd worden.

De introduktiemodule is opgezet als een reeks van vier bijeenkomsten, elk rond een min of meer afgerond aspect van wetenschapsdynamika of wetenschapsbeleid. De bedoeling is in ieder geval, dat de bijeenkomsten strikt beperkt blijven tot twee uur per sessie.

De sessies zijn toegankelijk voor alle belangstellenden, en zullen vertrekken vanuit een korte, duidelijke basistekst. De inhoud van de tekst zal tijdens de inleiding nader worden toegelicht, en waar nodig uitgebreid, waarna de deelnemers aan de bijeenkomst door het stellen van vragen of het initiëren van een discussie de verdere richting van de bijeenkomst mede kunnen bepalen.

Er zijn vier sessies, onder begeleiding van *J. Verpoest* (Navorsers Dep. Metaalkunde), *G. Hulbosch* (lic. wisk. en wisk.), *I. Maes* (Wet. Med. C.E.S.), *E. Pessers* (Wet. Med. Dep. Scheikunde).

De bijeenkomsten gaan door op *donderdag 4 en 18 november* en *2 en 16 december 1982*. Plaats: Kandidatuurcentrum, Celestijnenlaan 200 A, Heverlee. De bijdrage voor de teksten bedraagt 100

franken en het is noodzakelijk in te schrijven voor 31 oktober.

Introduktiemodule Beheers van erfelijkheid

"De ontwikkeling van genetische manipulatietechnieken toepasbaar op hogere organismen, inclusief mensen, behoeft veel goeds in de medische en de landbouwsector maar er zijn ook potentiële gevaren. De keuze is, zoals steeds, aan

In 1973 werd deze techniek voor het eerst toegepast op bacteriën. De onderzoekers zelf hebben in den beginne het probleem gesteld van een aantal eraan verbonden gevaren. Momenteel is genetische manipulatie van bacteriën zowel een normaal onderdeel van een studentenpraktikum als een spitswetenschap die haar eerste vruchten (voor de industrie) reeds heeft afgeworpen. Ook het genetisch manipuleren van planten behoort tot de huidige mogelijkheden.

Op volgende vragen zal dus ingegaan worden in deze sessie: wat is recombinant DNA? Wat verwacht men ervan? Welke vragen roept dit op? Hoe kunnen wetenschappers zich tegenover deze vragen een houding bepalen?

Tweede bijeenkomst: "Menselijke erfelijkheid"

In onze centra voor menselijke erfelijkheid (Vlaanderen kent er drie) gebeurt heel wat anders dan het knippen en plakken van menselijk erfelijk materiaal. Voornamelijk door stamboomanalyse en chromosomenonderzoek probeert men vast te stellen of bepaalde afwijkingen die binnen een familie voorkomen erfelijk zijn en met welke risico's men moet rekening houden bij eventuele zwangerschappen. Tevens probeert men samen met de ouders uit te zoeken wat nu in hun concreet geval een goede houding kan zijn.

In de klinische praktijk der menselijke erfelijkheid verwacht men dan ook veel meer van goede informatie over de bestaande middelen en van goede preventie aan de basis dan van knippen in menselijke genen.

Ook hier zal informatie gebracht worden over de diverse mogelijkheden, over de vragen die bij dit alles rijzen en over de manier waarop onderzoekers en geneesheren zich tegenover deze vragen een houding bepaald hebben en nog steeds bepalen.

Studiegroepen Wetenschap & Samenleving

Prognose
Welke toekomstvisie schuilt er in de "Derde Industriële Revolutie in Vlaanderen"—campagne van de Vlaamse regering?

Impact automatisering en robotisering
Dat menselijke arbeid een onbelangrijke productiefactor worden? Hoe passen we ons aan aan vermogen en onvermogen van computers?

Autonome technologie
Is het wel waar dat de mens best kent wat hij zelf gemaakt heeft, dat technologie in essentie neutraal is? Hebben wij de heerschappij over onze werktuigen verloren?

W & S-onderrwijs
Wie werkt mee aan het uitwerken van lessen over scientisme, het al dan niet verantwoord gebruik van wetenschap als legitimatie?

ons." (2).

Een uitspraak zoals deze roept vele vragen op: welke technieken werden en worden er ontwikkeld. Welk heel verwacht men ervan? Wat zijn die potentiële gevaren? Wie bepaalt welke keuze er wordt gemaakt? Is het wel zo eenvoudig te kiezen tussen goed en kwaad?...

Om een paar stappen te zetten naar inzicht in deze wijde problematiek zullen we in deze introduktiemodule vertrekken van de tweedelige videomontage *Beheers van erfelijkheid* door de Werk. Zo p W&S geproduceerd vorig akader-jaar. Deze montages zijn bedoeld voor een zeer breed publiek, voorafgaandelijke kennis van biochemie of erfelijkheidsleer is niet nodig.

Eerste bijeenkomst: "Knippen in Genen"

In enge zin bedoelt men met genetische manipulatie de zgn. *recombinant-DNA-technologie*. (Zie ook *VETO*, jrg. 8, nr. XXVIII, p. 4) Deze bestaat erin stukjes erfelijk materiaal uit één organisme "uit te knippen" en over te brengen naar een gastheer-organisme, dat dit vreemd materiaal als zijn eigen erfelijke informatie beschouwt. Zo kunnen erfelijke kenmerken van het gastheer-organisme gewijzigd worden.

Strips Terug naar De Natuur, of andersom?

Het jaarlijkse dorpsbal met burgemeester en dansorkest in een naamloos dorpje in de Haute-Provence, is een gebeurtenis die begin en einde vormt van een opmerkelijk stripverhaal: «Achterland», een nogal kryptisch aandoende titel, van een mij overigens onbekende auteur Ferrandez. Hoofdfiguur van deze strip is boerenzoon Julien, een soort anti-held. Hij staat model voor een ontwichte autochtone bevolking, met haar traditionele landbouwcultuur, eerst door industriële revolutie verkracht en nu overspoeld door een golf van retro-mode, toeristen en jongeren uit de stad die Terug naar De Natuur willen.

Het verhaal is vrij merkwaardig opgebouwd. Doordat het dorpsbal het begin en einde van het verhaal vormt, fungeert het als een knooppunt, dat een cirkel van zich jaarlijks herhalende gebeurtenissen sluit. In feite is het een strip met weinig actie: er staan geen vreemdere gebeurtenissen te gebeuren, dan wat iedere toerist in Zuid-Frankrijk (of elders) wel zal beleefd hebben, maar dit maakt de herkenbaarheid van de geschilderde situatie des te groter. De gevoeligheid waarmee Ferrandez zijn personages tekent geeft het verhaal een suspens, die het gebrek aan actie ruimschoots compenseert.

Het Romantische Boerenleven

Terwijl jongeren en toeristen (jongeren noemen zich niet graag toerist, zie je) zich tijdens de zomermaanden in de Provence komen uitleven, gaan voor Julien de gewone dagelijkse bezigheden verder. Het zijn deze, voor de landbouwer doorgewone bezigheden doorheen de zomer, en de daaropvolgende winter, wanneer de stellingen weer verdwenen zijn, waarvan we in dit verhaal getuige zijn. Op meesterlijke wijze slaagt de auteur er in om een aantal mythes te ontluieren. Zoals van het boerenleven dat sinds Stijn Streuvels en Ernest Claes romantisch zou geworden zijn. Waar het mijnenver weergalmende ronken van de tractor op het veld, in een landschap van door de ochtendzon beschenen heuvels en taluds, nog genoeglijk zou kunnen

klinken, zit het verhaal vol wrange dissonanten. De radio-reclame bv. die de gesprekken overstemt in de hut van de rustieke schaapherder, die zijn schapen niet meer scheert — enkel nog kweekt als slachtwie — omdat zulks sinds de oprichting van de EEG economisch niet meer rendabel is. En de prachtige panorama's waarop telkens een gloednieuwe Renault of Citroën moet voorbijzoemen. (Dit ontbreekt aan Hergé's tekenstil om «Kuijfe» realistisch te noemen.)

De Bloempjes en de Vlindertjes

Een tweede grote mythe die Ferrandez eveneens laat wankelen is die van De Natuur, met hoofdletter. Sinds de primitieve mens het land begon te bewerken, kwam er cultuurland in de plaats van «ongerepte Natuur», d.w.z. een ecosysteem met door de mens gecontroleerde of beïnvloede plantengroei en dito fauna. Ferrandez schijnt zich te verlustigen in het systematisch bezoeden van deze «ongerepte Buiten» met allerlei producten van onze moderne samenleving. Natuur met een hoofdletter is iets anders dan de spreekwoordelijke lievs bloempjes en vlindertjes: die zijn trouwens niet lief, maar planten zich enkel voort tot ze afsterven. Wat dan wel Natuur met een hoofdletter is, is een vraag die de auteur niet rechtstreeks beantwoordt, waardoor het verhaal een zekere cynische onderton meekrijgt. Zij die «Terug naar de Natuur» willen, worden met een nieuwe

frustratie opgezadeld. («Terug naar De Natuur» is trouwens ook meer iets voor jonge liberalen, iets als «het recht van de sterkste» toegepast op een vrije-markt-economie. Niemand wil natuurlijk terugkeren naar een kindersterfte van 60%, maar wie weet nog waar de gulden middenweg ligt?)

Retro-Mode

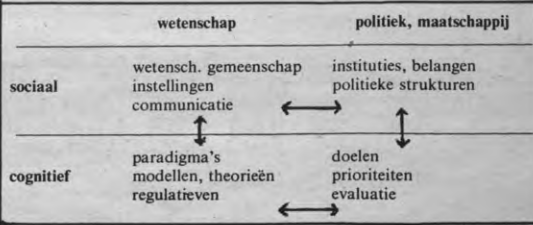
In dezelfde lijn ligt de kritiek op de retro-moderverschijnselen, die wel iets explicieter naar voren komt in dit verhaal. De hele retro-beweging wordt er namelijk in sterk contrast geplaatst met de cultuur van de oorspronkelijke landbouwer. Het cynische daarvan is, dat juist n deze landbouwer, gedwongen door de harde werkelijkheid van de huidige economische situatie, dat alles heeft moeten laten vallen, waarop de retro-arm van diezelfde economie zich zo gretig heeft geworpen.

Al bij al een loodzware inhoud voor een strip, zou je denken, maar dit kwam toch niet als zodanig over. Ferrandez weet op het gevoel van de lezer te spelen, hierbij handig gebruik makend van het mistukle-liefdesverhaal van Julien.

Wat de technische uitwerking van de strip betreft, is Ferrandez blijkbaar niet aan zijn proefschrift toe. Het tempo is vlug, aangepast aan het stripmedium, met veelvuldige scène-wisselingen (als in een film bijna). Waar de meeste striptekenaars slechts 3 leeftijden kennen (Kuijfe blijft trouwens altijd even oud, tenzij in de vermommingen waar hij tot de 3de leeftijd behoort), tekent Ferrandez mensen van alle leeftijden, één van de factoren die aan deze strip een zeer realistisch uitzicht geven. De tekeningen zijn zeker niet overdreven gedetailleerd, maar intenderend zeer gestyleerd, wat dit realisme ten goede komt (op dit punt gaat de vergelijking met Kuijfe dan wel op). Niet voor SF-liefhebbers dus.

Wilfried Allaerts
FERRANDEZ «Achterland» — Uitgeverij CASTERMAN, 1982. (Verscheen in het tijdschrift «Word Vervolg».)

vervolg op blz. 7

Wat met je inkomsten ? Storten op je KB-Studentenrekening natuurlijk !

Toch makkelijk eigenlijk, zo'n KB-Studentenrekening. Je leert zelfstandig omgaan met je geld, afkomstig van je vakantiejob of studiebeurs. En ook je ouders kunnen hun steentje bijdragen door je zakgeld op je KB-Studentenrekening over te schrijven of het erop te storten.

Zelfs al ben je nog geen 18, dan kan je met de toestemming van je ouders een rekening openen. Boven de 18 mag je zelfstandig een KB-Studentenrekening openen.

Je hoeft enkel binnen te lopen in één van onze kantoren dicht bij de universiteit. Hartelijk welkom.

KB KREDIETBANK
Service begint bij het betere onthaal.

Enkele kantoren in de omgeving van KU-Leuven

Mrg. Ladeuzeplein 15*
Sint-Jacobsplein 9/10
Naamsestraat 14
Justus Lipsiusstraat 20a
Naamsestraat 173

Diestsesteenweg 19, Kessel-Lo
Tiensesteenweg 93, Kessel-Lo
Naamsesteenweg 130, Heverlee*
Geldenaaksebaan 149, Heverlee

* Om je nog beter te dienen blijft dit kantoor op vrijdagavond open tot 18.45 u.

Advertentie

Echt waar ? 100 Stella's zo maar gratis?

Ja, dat klopt ! Als je deze maand je 21ste verjaardag viert dan bieden wij, van de Stella, je 100 waardebons aan. Daarmee kan je je talrijke vrienden trakteren in één van de typische Leuvense studentencafés, waarvan er wellicht één je stamkroeg is.

Waarom ? Kijk, je moet het zo zien. Zoals alle goeie dingen in het leven moet je Stella leren waarderen. Want Stella wordt gebrouwen voor echte bierkenners. En eens je de pittige hopsmaak van Stella te pakken hebt, wil je geen andere pils meer. Krijg de Stella-smaak te pakken op onze kosten. Wij vinden het een goede belegging!

Als je dus ingeschreven bent aan de K.U.Leuven, en je wordt 21 in de loop van oktober 1982, dan liggen er in onze brouwerij, Vaartstraat 94 te Leuven, 100 Stella-waardebons voor je klaar. Vraag naar Maurice Cauberghs, die zorgt verder dat alles in orde komt (tel. 016/24 71 11).

We wensen je verder een allerbeste 21ste verjaardag toe en hopen dat het een fijne herinnering blijft aan Leuven-Bierstad.
We verwachten je.

P.S. Vergeet je identiteits- en studentenkaart niet.

Stella
Artois

Uitnodiging

Zo U bierliefhebber bent, nodigen wij U uit het brouwproces in de brouwerij mee te maken en het eindresultaat, een lekkere Stella, mee te proeven.

Geïnteresseerd ?
Vraag uw kring, of klub een bezoek te organiseren aan de Brouwerij Artois.

Bel «Public Relations» :
016/24.71.11

Tot binnenkort

